

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/39/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1318202853
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Blanka Podmajerská
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2023:1318202853.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Blanky Podmajerskej a členiek senátu Mgr. Patrície Železníkovej a Mgr. Aleny Čakváariovej, v právnej veci navrhovateľky: W. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XXX, D., štátny občan SR, proti odporcovi: O. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XXX, D., štátny občan SR, zastúpený: Advokátska kancelária Pacalaj, Palla a partneri, s.r.o., so sídlom Nám. SNP 3, 917 01 Trnava, IČO: 36 857 548, o určenie príspevku na výživu rozvedenej manželky, na odvolanie navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III, zo dňa 02.06.2021, č.k. 7Pc/8/2018-173, jednomyselne takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie sa p o t v r d z u j e.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. V napadnutom rozsudku súd prvej inštancie zamietol návrh navrhovateľky, ktorým sa domáhala určenia príspevku na výživu rozvedenej manželky a podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej „C.m.p.“) rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil § 72 ods.1,2,3, § 75 ods.1,2 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej „Zákon o rodine“), keď po vykonanom dokazovaní zistil, že manželstvo účastníkov bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Bratislava III, zo dňa 01.03.2018, č.k. 16Pc/3/2016-104, ktorý nadobudol právoplatnosť 04.04.2018. Konštatoval, že medzi účastníkmi nebolo sporné, že do právoplatnosti rozvodu manželstva prispieval odporca na vtedy ešte manželku sumou 250 eur mesačne na základe uzavretého zmieru, schváleného uznesením Okresného súdu Bratislava III, zo dňa 24.04.2018, č.k. 21Pc/5/2017-270 (právoplatného 28.05.2018). Ďalej neboli medzi stranami sporné príjmy a výdavky deklarované navrhovateľkou a odporcom (u navrhovateľky invalidný dôchodok vo výške cca 400 eur, u odporcu príjem z pracovného pomeru vo výške cca 2 500 eur). Lustráciou v bankách súd prvej inštancie zistil, že navrhovateľka má vedené účty vo Všeobecnej úverovej banke, a to flexi účet, so zostatkom k 22.07.2020 vo výške 4 597,22 eur, sporiaci účet so zostatkom 172,79 eur, na meno navrhovateľky je vedená bezpečnostná schránka č. XXX, s veľkosťou 13 000 cm³, poisťná suma 35 000 eur, prenájom schránky je uhrádzaný inkasom z účtu, odporca nie je uvedený ako osoba majúca oprávnenie na vstup do schránky. Sporným medzi účastníkmi nebola ani skutočnosť, že na strane navrhovateľky je subjektívna nemožnosť sama sa živiť v dôsledku jej zdravotného stavu, že navrhovateľka výlučne užíva nehnuteľnosti, ktoré sú v podielovom spoluvlastníctve strán sporu a odopiera odporcovi vstup do spoločného domu. V tejto súvislosti súd prvej inštancie konštatoval, že schopnosť sám sa živiť určujú nielen subjektívne skutočnosti ako v prípade

navrhovateľky zlý zdravotný stav, ale určujú ju aj majetkové pomery. V tomto smere mal za nepochybné, že účastníci konania majú porovnateľné majetkové pomery, pokiaľ ide o vlastníctvo nehnuteľností (v ich podielovom spoluvlastníctve je 6 izbový rodinný dom v P., ktorý výlučne užíva navrhovateľka, navrhovateľka vlastní spoluvlastnícky podiel vo výške 1/2 k celku na nehnuteľnostiach vedených na LV č. XXX, k. ú. O., parc. č. XX/X o výmere 523 m² zastavaná plocha a nádvorie, parc.č. 33/2 o výmere 61 m² zastavaná plocha a nádvorie - rodinný dom postavený na parcele číslo 30/2 a na LV č. XXX parc.č.XXXX o výmere 2154 m² orná pôda, odporca vlastnil dvojizbový byt X., ktorý v priebehu konania odpredal za kúpnu cenu 45 000 eur Zmluvou o prevode vlastníctva bytu z 15.02.2021). Pokiaľ ide o bezpečnostnú schránku, ktorú mali bývalí manželia počas manželstva, do tejto odporca už nemá prístup, navrhovateľka nepoprela existenciu klenotov (na ktorú skutočnosť poukazoval odporca), tvrdila, že tieto boli odpredané za manželstva (čo odporca sporoval), pričom navrhovateľka tvrdí predaj šperkov v konaní nepreukázala. Súd prvej inštancie následne vychádzal zo skutočnosti, že šperky sú v dispozícii navrhovateľky (čomu nasvedčuje aj skutočnosť, že navrhovateľka aj v súčasnosti disponuje bezpečnostnou schránkou v banke). Vykonaným dokazovaním mal ďalej preukázané, že odporca sa dobrovoľne od právoplatnosti rozhodnutia o rozvoďte podieľal na nákladoch za spoločný rodinný dom účastníkov (náklady na vodu, daň z nehnuteľnosti, poisťky) spolu vo výške 280-300 eur mesačne a výlučne sám uhrádza spoločný úver viažuci sa k predmetnému rodinnému domu vo výške 459,29 eur mesačne.

3. Vychádzajúc z uvedených zistení, súd prvej inštancie, v rozhodnutí poukázal na skutočnosť, že aj keď navrhovateľka deklaruje, že jej vzniká každý mesiac dlh, ktorým si pokrýva nedostatok príjmov na svoje potreby, disponuje peňažnými prostriedkami na účtoch v bankách, ako aj bezpečnostnou schránkou s poistnou sumou na 35 000 eur, za ktorú hradí prenájom. Súd prvej inštancie následne dospel k záveru, že v tomto prípade odporca ako rozvedený manžel dobrovoľne prispieva na potreby navrhovateľky ako bývalej manželky v rozsahu jej potrieb bývania, keď jej umožňuje výlučne užívať spoločný rodinný dom, pričom čiastočne prispieva na úhradu nákladov na tento dom v deklarovanom rozsahu (voda, odpad, daň, poisťenie) s tým, že zároveň uhrádza výlučne sám úverové splátky hypotekárneho úveru viažuceho sa k tomuto rodinnému domu, čím prispieva na zachovanie aj majetku navrhovateľky, ktorá je spoluvlastníčkou predmetného rodinného domu v podiele 1/2 k celku. Mal za to, že vzhľadom na charakter príspevku na výživu rozvedeného manželstva (ktorým nie je zabezpečenie rovnakej životnej úrovne rozvedených manželov), si týmto plní svoju povinnosť na základe dobrovoľnosti, pričom rozsah tohto príspevku zodpovedá jeho schopnostiam možnostiam a majetkovým pomerom. Súd prvej inštancie mal za to, že aj odporca musí mať k dispozícii finančné prostriedky na reprodukciu vlastnej pracovnej sily, zabezpečenie si bývania a ostatných nevyhnutných potrieb. Pri rozhodovaní zohľadnil aj skutočnosť, že navrhovateľka neumožňuje odporcovi prístup do spoločného rodinného domu, ako aj jej spôsob komunikácie vo vzťahu k odporcovi a k jeho terajšej partnerke, keď stanovenie väčšieho rozsahu príspevku, než, ktorý odporca poskytuje dobrovoľne, by sa javilo ako rozporné s dobrými mravmi.

4. Navrhovateľka v podanom odvolaní a vyjadrení z 09.08.2021 navrhla rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie poukazujúc na zásadnú vadu napadnutého rozsudku, kedy sa pred rozhodnutím vo veci samej súd žiadnym spôsobom nevysporiadal s jej procesnými návrhmi na úpravu petitu návrhu na začatie konania. V návrhu na začatie konania pôvodne žiadala priznať výživné vo výške 600 eur mesačne a zaostalé výživné od podania návrhu, na pojednávaní 01.07.2020 uviedla, že žiada priznať výživné vo výške 500 eur mesačne a podaním z 21.04.2021 žiadala priznať výživné vo výške 700 eur mesačne, pričom súd sa s týmito procesnými návrhmi akokoľvek nevysporiadal. Navrhovateľka označila napadnuté rozhodnutie za nepreskúmateľné, keď z jeho obsahu nevyplýva, ktoré z navrhnutých dôkazov súd vykonal a ktoré nie. Vzhľadom na to, že pri určení výživného je jedným z najpodstatnejších faktorov presné určenie majetkových pomerov, javí sa zo záver súdu o majetkových pomeroch, a o tom, že príjem je cca v nejakej výške, za nenáležitý a nepreskúmateľný. Rozhodnutie súdu je založené na nesprávne vyhodnotenom skutkovom stave vo vzťahu k príjmom a výdavkom účastníkov konania. Je faktom že odporca platí celé splátky hypotekárneho úveru na nehnuteľnosť, ktorá je v ich podielovom spoluvlastníctve, nezaoberal sa však tým, akým majetkom sa obaja podieľali na nadobudnutí nehnuteľnosti. Úvery si pôvodne zobral sám odporca, tento bol počas trvania manželstva refinancovaný v dôsledku zlepšenia podmienok hypotekárnych úverov a počas trvania manželstva nebolo možné, aby došlo k refinancovaniu úveru bez toho, aby bola aj navrhovateľka dlžníčkou. Podľa navrhovateľky však sa jedná o výlučný úver odporcu, keďže na nadobudnutí spoločného rodinného domu sa podieľala vkladom finančnej hotovosti vo výške 6 100 000 Sk (202 482 eur). Tieto skutočnosti budú rozhodujúce pri vyporiadaní podielového spoluvlastníctva k dotknutému rodinnému domu. Pokiaľ

ide o ďalšie náklady na rodinný dom vyčíslené odporcom, poistenie rodinného domu je nevyhnutnou podmienkou na poskytnutie hypotekárneho úveru, jeho platením odporca navrhovateľke prispieva v polovici týchto nákladov maximálne 161,96 eur/rok (220 eur poistenie nehnuteľností, 86,33 eur poistenie domácnosti, 17,59 eur daň z nehnuteľností). To isté je možné vzťahovať aj na poplatok za smeti vo výške 61,77 eur ročne uhrádzaného odporcom, ktorý má v rodinnom dome trvalý pobyt a je povinný platiť za likvidáciu odpadu bez ohľadu na to či ho produkuje alebo nie). Odporca si ďalej uplatnil náklady na nastavenie kotla vo výške 35 eur a opravu kotla vo výške 115 eur, nejedná sa o náklady ktoré sa platia každoročne, naviac sa jedná o náklady na ktorých je povinný podieľať sa z titulu vlastníctva nehnuteľností. Na nákladoch spojených s výmenou kotla vo výške 1 700 eur sa podieľala výlučne navrhovateľka. Vychádzajúc z uvedeného je možné za ročný príspevok odporcu považovať sumu 45,30 eur mesačne, pričom z rozsudku nevyplýva, ako súd dospel k sume 280 - 300 eur mesačne. Navrhovateľka v odvolaní zdôraznila, že má záujem riešiť nepriaznivú finančnú situáciu predajom rodinného domu, k čomu však potrebuje súčinnosť odporcu, ktorú jej tento neposkytuje. Zostatok na jej účte bol tvorený výlučne z príspevku od úradu práce sociálnych vecí a rodiny na osobnú asistenciu pridelenú jej na základe zlého zdravotného stavu, sú však určené jej osobnej asistentke a nejednalo sa o úspory navrhovateľky.

5. Vo vyjadrení (tvoriaceho prílohu odvolania) navrhovateľka chronologicky opísala spôsob finančného hospodárenia bývalých manželov počas trvania manželstva poukazujúc na to, že odporca bol viackrát nezamestnaný, poistenie, vybudovanie oplotenia, úpravy v dome, chod domácnosti, zahraničné dovolenky sa uhrádzali výlučne z peňazí, ktoré boli jej dedičstvom. Pokiaľ ide o nehnuteľnosť v O., jedná sa o starý hlinený domček v dezolátnom stave, ktorý je 30 rokov neobývateľný, na jeho likvidáciu je potrebné aspoň 3 000 eur a setra navrhovateľky odmieta s nehnuteľnosťou akokoľvek nakladať. Zlato nakúpené za peniaze z dedičstva v Turecku v hodnote asi 17 000 eur počas trvania manželstva predali, bezpečnostná schránka slúži navrhovateľke na ukladanie dôležitých dokumentov. Do spoločnej nehnuteľnosti v P. investovala peniaze za predaj trojizbového bytu 1 600 000 Sk a takmer celý podiel z dedičstva po otcovi vo výške 4 500 000 Sk. Hodnota za predaj bytu v X., ktorý odporca predal, je hlboko pod hodnotou nehnuteľností. Navrhovateľka uviedla, že jej zdravotný stav sa zhoršuje, kvôli zlej finančnej situácii nemôže podstúpiť potrebné vyšetrovanie na zaradenie do transplantáčného programu a je ohrozená na živote, aktuálne je dlžná 21 300 eur viacerým známym. Navrhovateľka v podaní vyčíslila jej celkové mesačné výdavky v celkovej sume 1 544,50 eur.

6. Odporca vo vyjadrení sa k odvolaniu navrhol rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne a právne správne potvrdiť a priznať mu voči navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Konštatoval, že odvolanie navrhovateľky nespĺňa všetky náležitosti predpísané v § 127, § 365 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej „C.s.p.“). Konštatoval, že súd prvej inštancie sa jednoznačne, presvedčivo a dostatočne zaoberal skutkovým stavom veci a hodnotil o dôkazy v ich príčinnej súvislosti, pričom zistil správne a úplne skutočný stav veci. Mal za to, že každé ďalšie zopakovanie, resp. doplnenie dokazovania by bolo nadbytočné a viedlo by k totožným zisteniam skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie. Navrhovateľka uvádza skutočnosti ktoré sa nezakladajú na pravde, časť z nich boli použité v základnom konaní a časť z nich sa nezakladajú na pravde. Navrhovateľka v každej časti konania niečo tvrdí a popiera, pričom sama neuvádza a netvrdí skutočnosti ako v nadväznej súvislosti existovali, či existujú. Súd v zmysle bodu 7 a 8 rozsudku uviedol na základe akých dôkazov vykonal dokazovanie a zistil nasledujúci skutkový stav, dôsledne zisťoval majetkové pomery od ktorých závisí rozhodnutie vo veci a odvolateľkou namietaná údajná nepreskúmateľnosť rozsudku, v spojení so zmätočnou argumentáciou týkajúcou sa nevykonania dôkazu, nemôže byť vadou konania podľa odvolacích dôvodov a nie je ani odvolacím dôvodom. Pokiaľ ide o skutočnosti, že súd prvej inštancie sa nezaoberal majetkom ktorý každý z bývalých manželov vložil do spoločných nehnuteľností v obci P., tieto nie sú predmetom tohto konania. Navrhovateľka sa naviac nepodieľala na nadobudnutí rodinného domu v P. vkladom finančných prostriedkov vo výške 6 100 000 Sk, ktorých v rokoch 2004 až 2005 ani nebola vlastníčkou, dedičský podiel po otcovi nadobudla v roku 2008 vo výške 3 500 000 Sk a peniaze z dedičstva použila na vlastné podnikanie, plastické operácie v Brne, nákupy šperkov a luxusného oblečenia. Pokiaľ ide o záväzok z hypotekárneho úveru, tento majú voči banke ako podielovní spoluvlastníci obaja bývalí manželia a odporca by s právom regresu mohol od navrhovateľky žiadať 1/2 uhradenej sumy. Mesačne odo dňa právoplatnosti rozvodu do dňa rozhodnutia súdu prvej inštancie uhrádzal mesačne výdavky vo výške 280 až 290 eur. Pokiaľ ide o súčinnosť s predajom rodinného domu v P., navrhovateľka v roku 2020 zrušila predaj rodinného domu pred podpisom rezervačnej zmluvy so záujemcom, naďalej zdržiava predaj domu a znemožňuje

odporcovi prístup do nehnuteľností. V prípade tohto domu sa jedná o 6 izbový nadštandardný dom ktorý je pre bývanie jedného človeka nákladný, tvrdenie navrhovateľky o neposkytovaní súčinnosti k predaju rodinného domu je nepravdivý, naposledy bol 20.08.2021 oslovený prostredníctvom finančného konzultanta a realitného špecialistu, snahy o predaj nehnuteľností boli iniciovaná doposiaľ z jeho strany a práve navrhovateľka marila akékoľvek možnosti na predaj domu. V prípade predaja domu bol navrhovateľke ochotný poskytnúť finančné prostriedky v jeho podiele (po vyplatení úverov) na zabezpečenie potrebného bývania v Bratislave, o čom navrhovateľka vedela. Pokiaľ ide o sporiaci účet, nasporená suma nie je príjmom osobnej asistentky navrhovateľky, navrhovateľka žije v spoločnej domácnosti so svojou dcérou z prvého manželstva, ktorá je síce ZŤP, avšak spoločne ich mesačný príjem, vrátane príspevkov na osobnú asistenciu (ktoré si nechávajú) pre obe je cca 1 700 eur. Odporca napokon poukázal i na to, že rozsudok súdu prvej inštancie je vo výroku vecne správny i čo do dôvodu rozporu s dobrými mravmi, nakoľko navrhovateľka ho neustále osočuje, nadávala jemu i jeho priateľke aj rodičom, pričom jej nemorálnosť je zvýraznená v bode 20 odôvodnenia rozsudku.

7. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej je viazaný rozsahom odvolania podľa § 379 C.s.p. a nie je viazaný jeho dôvodmi podľa § 66 C.m.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1, § 378 ods. 1 a § 219 ods. 1 C.s.p., s verejným vyhlásením rozhodnutia podľa § 219 ods. 3 C.s.p. a dospel k nasledujúcim záverom.

8. Podľa § 387 ods.2 C.s.p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

9. Prihliadajúc na obsah súdneho spisu a z neho vyplývajúci skutkový stav, nezistiac v postupe súdu prvej inštancie žiadne vady týkajúce sa procesných podmienok (§ 380 ods.2 C.s.p.), sa odvolací súd v celom rozsahu po skutkovej a právnej stránke stotožňuje (§ 387 ods. 2 C.s.p.) s dôvodmi uvedenými v odvolaní napadnutom rozsudku prvoinštančného súdu, v ktorom súd prvej inštancie zamietol návrh navrhovateľky na určenie príspevku na výživu rozvedeného manželky a v ktorom dostatočne zodpovedal na v konaní nastolené otázky majúce pri rozhodovaní o uplatnenom návrhu podstatný význam, pričom v rozhodnutí vporiadal i s podstatnými vyjadreniami účastníkov konania prednesenými v konaní na súde prvej inštancie (§ 387 ods.2,3 C.s.p.).

10. K doplneniu dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie a v záujme dôsledného vyporiadania sa s odvolacími námietkami odvolací súd udáva nasledovné.

11. Za nedôvodnú posúdil odvoláciu námietku navrhovateľky o tom, že odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie je arbitrárne a nedostatočne odôvodnené, ktorej obsah je možné podriaďiť pod ust. § 365 ods.1 písm. b/ C.s.p.. Po oboznámení sa s obsahom spisu a obsahu odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie zdôrazňuje, že povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako aj právnej otázky rozhodnutia; avšak len tej, ktorá je pre rozhodnutie vo veci rozhodujúca, nevyhnutná. Z hľadiska zákonnej požiadavky na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, na zachovanie práva účastníka konania (resp. strany sporu) na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, na každý argument účastníka konania nie je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Súd nemusí dať odpoveď na všetky v konaní nastolené otázky, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov uvádzaných účastníkmi konania, čo sa nepochybne v prejednávanej veci stalo (porovnaj napr. m.m. rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.9.2012 vo veci Vojtěchová proti Slovenskej republike /sťažnosť č. 59102/08/, nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 14.9.2011, č.k. I. ÚS 361/2010-34, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 17.6.2009, sp.zn. 5 M Cdo 8/2008). Právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces ale nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/2004), ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (I. ÚS 50/2004). Pri zohľadnení obsahu odôvodnenia napadnutého rozhodnutia je k námietkam navrhovateľky

o nepresvedčivosti a nepreskúmateľnosti napadnutého rozsudku treba konštatovať, že odôvodnenie rozhodnutia uvedeným požiadavkám vyhovuje, keď je z neho možné zistiť, ktoré pre skutkové a právne posúdenie návrhu podstatné skutočnosti súd prvej inštancie považoval za preukázané (resp. medzi účastníkmi konania nesporné) a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal, akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil a ako pre rozhodnutie podstatný zistený skutočný stav veci právne posúdil. Na základe uvedeného tieto odvolacie námietky navrhovateľky posúdil ako nedôvodné.

12. Vo vzťahu k námietkam navrhovateľky uvedených v odvolaní obsahovo posúdených ako námietky o nesprávnych skutkových záveroch prvoinštančného súdu (§ 365 ods.1 písm. f/ C.s.p.) na základe ktorých dospel k úvahe o nedôvodnosti návrhu navrhovateľky na uloženie povinnosti odporcovi platiť jej príspevok na výživu rozvedeného manžela odvolací súd konštatuje, že citovaný odvolací dôvod je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 C.s.p., a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov účastníkov konania nevyplynuli, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd prvej inštancie založil na chybnom hodnotení dôkazov. Typovo ide o situáciu, kde je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov účastníkov konania, alebo ktoré vyšli najavo inak z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálnej vierohodnosti alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z procesných ustanovení týkajúcich sa dokazovania. V posudzovanej veci je treba ďalej zdôrazniť aj to, že v danom konaní je konajúci súd podľa § 35 C.m.p. povinný zistiť skutočný stav veci, ktorý je mierou čo najbližšieho priblíženia sa hmotnoprávnemu rozsahu práv, povinností a právom chránených záujmov a činnosť súdu musí smerovať k posúdeniu podmienok, ktoré sú rozhodujúcimi pre posúdenie existencie hmotnoprávných predpokladov pre možné priznanie príspevku na výživu rozvedeného manžela podľa § 72 a nasl. Zákona o rodine. Aj keď sa jedná o konanie riadiace sa ustanoveniami Civilného mimosporového poriadku, ambícia, aby podklad rozhodnutia bol sumár zistení, ktoré sa čo najviac približujú skutočnému stavu veci (teda materiálnej pravde), nemôže byť dosiahnutá bez účastníkov konania a zákon aj v týchto veciach trvá na naplnení základných procesných povinností (povinnosti tvrdenia právne relevantných skutočností a dôkaznej povinnosti).

13. Súdu prvej inštancie prisvedčuje, že zánikom manželstva zanikajú osobné a osobnomajetkové práva a povinnosti medzi bývalými manželmi s výnimkou uvedenou v § 72 Zákona o rodine, keď pri splnení zákonných predpokladov sa môže solidarita plynúca z manželského zväzku preniesť v obmedzenej miere do času po zániku manželstva v podobe príspevku na výživu rozvedeného manžela. V takomto prípade ide len o zabezpečenie primeranej výživy pre toho z manželov, ktorý nie schopný sám sa živiť a nie o zabezpečenie rovnakej životnej úrovne rozvedených manželov tak, ako to bolo počas trvania manželstva. Primeranosť je daná účelom, ktorému má príspevok na rozvedeného manžela slúžiť, a tým je pokrytie časti niektorých opodstatnených výdavkov rozvedeného manžela a jeho domácnosti. Pri rozhodovaní je nutné zohľadniť zistené subjektívne a objektívne schopnosti a možnosti rozvedeného manžela a tiež aké má majetkové pomery. Súd tiež prihliada na množstvo a druh jeho majetku a tiež k účelu, na ktorý je určený. Povinným je bývalý manžel, tento príspevok však nemá mať charakter sankčného výživného a je irelevantné, z akých dôvodov došlo k rozvratu manželstva, neskúma a neporovnáva sa ani životná úroveň bývalých manželov po rozvode. Miera nároku na príspevok je daná primeranosťou nie nutnosťou výživy. V rámci úvah o tom, či a do akej miery je nutná výživa rozvedeného manžela zaistená z jeho vlastného majetku musí súd prihliadnuť k celkovým pomerom rozvedeného manželstva manžela, druhu majetku, účelu, ktorému slúži a k ďalším rozhodujúcim skutočnostiam. Je potrebné dôsledne zisťovať aj to, či priznanie výživného nie je v rozpore s dobrými mravmi.

14. Poukazujúc na charakter nároku uplatneného v tomto konaní navrhovateľkou, po oboznámení sa s obsahom spisu, odvolací súd dospel k záveru, že ani tento odvolací dôvod nie je naplnený. Rozhodnutiu súdu prvej inštancie nemožno vytknúť, že nevykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie, že vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov účastníkov konania nevyplynuli, ani inak nevyšli za konania najavo, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, prípadne že by výsledok jeho hodnotenia dôkazov nezodpovedal vykonanému dokazovaniu. Okolnosti namietané navrhovateľkou v odvolaní nemajú za následok úvahu odvolacieho súdu, ktorá by nebola zhodná

s v napadnutom rozhodnutí prezentovanou úvahou súdu prvej inštancie týkajúcou o nedôvodnosti posudzovaného návrhu.

15. Vykonaným dokazovaním bolo v konaní zistené a medzi účastníkmi nesporné, že navrhovateľka nie je schopná sa sama živiť, a to v dôsledku jej zdravotného stavu - je dialyzovaným pacientom a jej príjmom je iba dávka invalidného dôchodku a iné príspevky (podľa ostatného vyjadrenia sa navrhovateľky na pojednávaní dňa 01.07.2020 je výška invalidného dôchodku 397 eur mesačne, príspevok na stravovanie 11 eur a príspevok na benzín 35 eur mesačne). Súd prvej inštancie následne správne skúmal objektívne schopnosti a možnosti navrhovateľky a jej majetkové pomery a i to, či priznanie príspevku na výživu rozvedeného manžela nie je v rozpore s dobrými mravmi, pričom na záveroch, ku ktorým dospel, nemá odvolací súd dôvod nič meniť a plne ich akceptuje. Vykonaným dokazovaním bolo zistené, že pokiaľ ide o nehnuteľnosti, majú účastníci konania porovnateľné majetkové pomery - v podielovom spoluvlastníctve každý v 1 k celku vlastní 6 izbový rodinný dom v P. s pozemkom (výlučne užívaného navrhovateľkou), navrhovateľka je vlastníčkou 1 k celku k nehnuteľnostiach vedených na LV č. XXX, k. ú. O., parc. č. XX/X o výmere 523 m² zastavaná plocha a nádvorie, parc.č. XX/X o výmere 61 m² zastavaná plocha a nádvorie - rodinný dom postavený na parcele číslo XX/X a na LV č. XXX parc.č.XXXX o výmere 2 154 m² orná pôda, odporca vlastnil dvojizbový byt X., ktorý v priebehu konania odpredal za kúpnu cenu 45 000 eur) a navrhovateľka disponuje peňažnými prostriedkami vo výške 4 597,22 eur (flexi účet) a 172,79 eur (sporiaci účet). Pokiaľ ide o sporné tvrdenia účastníkov týkajúce sa existencie šperkov vyššej hodnoty, ktorými disponuje navrhovateľka, súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní správne vychádzal z úvahy, že šperky sú i naďalej v dispozícii navrhovateľky, poukazujúc pritom na zistenia vykonané smerom k peňažnému ústavu o tom, že na meno navrhovateľky je vedená bezpečnostná schránka s poistnou sumou 35 000 eur, do ktorej je oprávnená vstúpiť výlučne navrhovateľka. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že navrhovateľka, ktorá v konaní nesporovala existenciu šperkov v hodnote cca 17 000 eur, avšak uvádzala, že tieto boli predané ešte počas trvania manželstva, uvedené nepreukázala a zároveň ani neuvádzala skutočnosti, ktorých výsledkom by bola úvaha o racionálnej existencii potreby vedenia bezpečnostnej schránky v peňažnom ústave s vysokou poistnou sumou (takýmto dôvodom potreby užívania bezpečnostnej schránky nie je ani „ukladanie dôležitých dokumentov“, ako uvádzala navrhovateľka v odvolaní). Za správne považuje odvolací súd aj zistenia a prijatú úvahu uvedenú v ods. 20 rozhodnutia o tom, že odporca naďalej dobrovoľne uhrádza úverové splátky hypotekárneho úveru viažuceho sa k rodinnému domu v P. a náklady na vodu, odpad, daň a poistenie, ktorými plneniami si dobrovoľne plní svoju povinnosť na základe dobrovoľnosti. Aj keď súd prvej inštancie v rozhodnutí neuviedol konkrétnu výšku z týchto nákladov pripadajúcich na osobu navrhovateľky, z ostatnej časti rozhodnutia je možné vyvodiť, že vychádzal z nákladov na splátku hypotekárneho úveru 459,29 eur, 220 eur poistenie rod. dom P. (18,33 eur mesačne), poistenie domácnosti P. 86,33 eur (7,19 eur mesačne), daň z nehnuteľnosti P. 17,59 eur (1,46 eur mesačne), voda 357,95 eur (30 eur mesačne), nastavenie a oprava kotla 35 eur a 115 eur (2,91 eur a 9,58 eur mesačne). Uvedené znamená, že náklady hradené odporcom na chod a údržbu nehnuteľnosti v P., ktoré sú v podielovom spoluvlastníctve účastníkov predstavujú (bez nákladov na opravy kotla) sumu cca 518 eur mesačne, v podiele na osobu navrhovateľky v sume cca 259 eur mesačne. Poukazujúc na uvedené, súčasne zohľadniac, že navrhovateľka neumožňuje odporcovi vstup do rodinného domu a zbavuje ho možnosti užívať nehnuteľnosť, aj odvolací súd dospel k záveru, že rozsah dobrovoľných plnení odporcu zodpovedá charakteru príspevku na výživu rozvedeného manžela podľa § 72 Zákona o rodine a zároveň schopnostiam, možnostiam a zárobkovým pomerom odporcu zisteným v konaní. Navyiac, vykonaným dokazovaním zistený spôsob komunikácie navrhovateľky s odporcom, jeho partnerkou a rodičmi partnerky otca (doložené SMS a emailové správy), dlhodobé bránenie odporcovi využívať nehnuteľnosti v P. a bez pochybnosti preukázaná nesúčinnosť navrhovateľky pri úkonoch smerujúcich k odpredaju 6 izbového rodinného domu v P. (ktorého využívanie je pre navrhovateľku neefektívne a nákladné) oprávnene indikujú, že stanovenie väčšieho rozsahu príspevku odporcu, než aký dobrovoľne poskytuje, by sa javilo ako rozporné s dobrými mravmi.

16. Odvolací súd sa nezaoberal odvolacími námietkami matky, poukazujúcej na finančné plnenia, ktoré mala uhradiť pri predaji rodinného domu v P. z jej výlučných prostriedkov a na to, že záväzok z úverovej zmluvy je povinný hradiť výlučne odporca (ktoré odporca vo vyjadrení sa k odvolaniu sporoval), keďže tieto nemajú pre rozhodnutie v posudzovanej veci (o uloženie povinnosti platiť príspevok na výživu rozvedeného manžela) žiaden skutkový a právny význam.

17. Za dôvodnú posúdil odvolací súd výlučne námietku navrhovateľky, týkajúcu sa postupu súdu prvej inštancie, ktorý „sa nevysporiadal s procesnými návrhmi na úpravu petitu návrhu na začatie konania“. Z obsahu spisu vyplýva, že navrhovateľka sa návrhom zo dňa 26.04.2018 domáhala uložiť odporcovi povinnosť prispievať jej na výživu sumou 600 eur mesačne, počnúc dňom podania návrhu po dobu trvania 7 rokov (návrh bol riadne doručený odporcovi). V priebehu pojednávania nariadeného na deň 01.07.2020 v prítomnosti odporcu žiadala, aby súd určil príspevok na jej výživu okolo 500 eur mesačne. V následnom písomnom podaní z 21.04.2021 žiadala, aby súd návrhu vyhovel a určil výživné vo výške 700 eur mesačne (podanie bolo dňa 26.04.2021 riadne doručené odporcovi). Vychádzajúc zo skutkového odôvodnenia návrhu, súd prvej inštancie správne uplatnený návrh právne posudzoval ako príspevok na výživu rozvedeného manžela podľa § 72 a nasl. Zákona o rodine. Opomenul sa však vysporiadať s kvantitatívnym rozšírením tohto návrhu, obsiahnutým v ostatnom podaní navrhovateľky zo dňa 21.04.2021, ku ktorej zmene môže dôjsť len na základe uznesenia súdu. Keďže však táto vada konania nemala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, odvolací súd na ňu pri rozhodovaní o podanom odvolaní neprihliadal (§ 67 C.m.p.).

18. Na základe uvedeného odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie, vrátane závislého výroku o trovách prvoinštančného konania podľa § 387 ods.2 C.s.p. ako vecne a právne správne potvrdil.

19. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 52, § 58 C.m.p. v spojení s § 396 ods. 1 C.s.p. a žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania, keď v osobitnej časti o konaní vo veciach výživného plnoletých osôb a iných obdobných nárokov (ôsmy diel C.m.p.) nie je ustanovené inak a z návrhu odporcu obsiahnutého v jeho vyjadrení sa k odvolaniu z 16.09.2021 nevyplýva žiaden dôvod pre ním navrhnuté použitie § 55 C.m.p..

20. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 2 ods. 1 C.m.p., § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).